

Kjære menighet, dagens prediken vil ta for seg kirkehistorien her i Kvalsund. Jeg har brukt nedtegnelser av flere lokale historikere og historieinteresserte, særlig vil jeg nevne Unni Nilsen, Marion Palmer og Linda Bjerkenes Rønning.

Vi går nå inn i 150årsfeiringen av Kvalsund kommune. Men det skal sies at vår kirkehistorie er langt eldre enn 150 år. Vi må tilbake til begynnelsen av 1700tallet, da var Finnmark delt i to prostier, et i Øst hvor Vadsø var hovedsete. Og et i vest som var styrt fra Kjølvik på Magerøya.

Norge var på denne tiden underlagt Danmark, og vår kirke ble ledet fra København. Derfra ble det opprettet et misjonsdistrikt for Finnmark, med den hensikt å kristne den samiske befolkningen. Han som ledet dette arbeidet var Thomas von Westen, populært kalt Samenes apostel, og han besøkte Hammerfest fra 27. til 30. juli 1716. Von Westen besøkte også Kvalsund og beskriver samene her som godt opplyste, velstående

folk, som selv ønsket å få skole på stedet. Besøket i Kvalsund la grunnlaget for Misjonskollegiets engasjement i skolestellet. Von Westen tok ut tomt til skole og forsamlingshus, inngikk avtale med samene om bygging, og kom med framlegg til instruks for skolemesteren. I forsamlingshuset kunne skolemesteren lese i prekensamling, samle folket til sang og katekismeundervisning når de ikke kunne dra til Hammerfest på helligdagene på grunn av været. I forsamlingshuset i Kvalsund skulle presten i Hammerfest holde preken 2–3 ganger i året.

Men det skulle gå mange år før Kvalsund fikk sitt første Gudshus, det sto ikke ferdig før i 1763. Dette var en langkirke i tømmer med omtrent 110 sitteplasser og var i bruk i 125 år før den begynte å falle fra hverandre. Kostnaden å reparere kapellet viste seg å bli en dyr affære og viste seg å være mer lønnsomt å bygge en ny.

I 1892 ble det bestemt at Kvalsund kapell skulle tas ned og flyttes til Slåtten, og en ny og større kirke skulle bygges. Det var mye diskusjon om hvor den nye kirken skulle oppføres. Dette var lenge før vi hadde bru i Kvalsund og folk var avhengig av båt for å komme hit. Mange ville ha kirken på Russenes slik at de slapp båtturen, mens andre ville ha kirka her på Handelsstedet, der hvor det allerede var kirkegård i nærheten. Og slik ble det. Etter tegninger av arkitekt Thams & Co i Trondheim ble en ny langkirke bygd omtrent der hvor sykehjemmet står i dag- det som den gang var Handelsstedets grunn. Altertavlen vi har i vår kirke, den ble reddet ut fra fra gamle Hammerfest kirke da den brant ned i 1890. I oktober 1892 ble Kvalsund kirke innviet av prost Rosenlund. Det tok dessverre ikke lange tiden før den kom dårlige nyheter om at fundamentet under kirken sviktet. Det viste seg at kirken var bygd på leirgrunn, og det var stor fare for at kirken skulle falle sammen. Reparasjoner var til ingen nytte, og politimesteren valgte derfor å stenge

kirken allerede i 1927, bare 35 år etter innvielsen. Det ble så bestemt at kirken skulle tas ned og flyttes.

Allerede i 1932 ble ny kirketomt stilt gratis til disposisjon av kjøpmann Pedersen-Mjaanes mot at den tidligere tomta gikk tilbake til Kvalsund handelssted. Det er her kirka står den dag i dag. I tårnspiret kan man se årstallet 1934, men kirken ble innviet 2. pinsedag 1935 av biskop Berggrav. Kvalsund kirke er det eldste bygget i Kvalsund kommune, og var det eneste bygget som sto igjen etter tyskernes nedbrenning av Finnmark under 2. verdenskrig. Kirka ble et nytt midlertidig hjem for mange av de som kom tilbake etter krigen. I kirkebygget var det både sengeplasser, butikk og bakeri.

Den neste store milepælen i Kirkehistorien her i Kvalsund var i 1973. Da ble det bestemt av Kvalsund sogn ikke lenger skulle betjenes fra Hammerfest, men bli et eget sogn og prestegjeld. Den første sognepresten her i bygda måtte få sitt tilsetningsbrev

fra stortinget, da han var utenlandsk statsborger. Den danske Hans Bock flyttet inn i den da nybygde presteboligen, og han har satt sine spor her i Kvalsund. Vi har hatt fem sogneprest her i bygda siden 1973, Jan Kåre Jacobsen tjenestegjorde fra 1980 til 1992, Etter det var det Bernt Rune Sandrib som var bygdas prest frem til begynnelsen av 2000tallet. Da ble Svein Harald Johansen innsatt. Han gikk av med pensjon i 2011. I et år ble Kvalsund betjent fra Hammerfest før jeg selv ble innsatt som sogneprest i 2012.

Men det er ikke bare prester som har stått i Herrens tjeneste i Kvalsund. Vi har hatt organister, kirketjenere, menighetsrådsmedlemmer, klokkere, kaffekokere, vi har hatt kirkegårdsarbeidere og alle slags lekfolk. Kirken vår har aldri vært noe museum, og fra Von Westens dager, frem til i dag har Kvalsund kirke vært en levende menighet bestående av Guds barn hvor ordet har blitt forkynt rent og sakramentene har blitt forvaltet rett.

På denne dag bør vi minnes alle de som har lagt ned arbeid og tjeneste for kirke og gudstjenestelivet her i Kvalsund. Det er mange bønner som sitter i veggene her. Vi har fått mye av dem som har gått foran oss, både av verdier, av tro og lære, men vi har og fått et vakkert kirkebygg som vi skal forvalte for fremtidens generasjoner. Også tenker jeg at det å samles her i Gudstjeneste, på gammelt vis, er en måte å gjøre ære på dem som har gått foran oss, våre forfedre. Og min inderlige bønn for fremtiden, er at om 150 år i 2169 vil dem minnes oss i dag, vi som tok vare på kirka, vi som samles i gudstjeneste og forkynte Herrens ord i Kvalsund. Det må være den beste arven vi kan gi til de som kommer etter oss.